

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Claudii Ptolemei viri Alexandrini Mathematicę discipline
Philosophi doctissimi Geographię opus nouissima
traductione**

Ptolemaeus, Claudius

Argentin[a]e, 1513

Cap. IIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-118326](#)

CLAVDII PTOLEMAEI

Cattigara καττιγαρα Sinarum statio 177. Australis 8 ½

In regione q̄ maxie ad Arctos vergūt/ tenēt Semāthini σημαθηνι supra eiusdē noīs montē.

Sub his aut̄ atq; mōte Acadre ἀκάδρε. Post q̄s Spiorē σπιόραι. Postea apud magnū sinum Ambastē ἀυβάσται. Et circa alios sinus Ichthyophagi Singiχθιοφάγοι σίγαι.

Ciuitates Sinarū mediterraneę hę noīanur
Acathra ακάθρα. 178 ¾ 21 ½
Alspithra ἀλσίθρα. 175 ½ 16 ½
Coccoramagara κοκκοραμάγαρα. 179. Austra. 2
Sarata σαρατα. 180. Australis 8
Et metropolis Thing θεῖην. 180. Australis 3
Nō tamē mōenia certa eā habere dicūt: nec quiq; aliud memoratu dignū. Ambit aut̄ a Cattigaraς καττιγαρα versus occasum terra incognita/mare
Prasodium πρασόδιο amplectens: usq; promōto-
riū Prasum πράσυ. A q̄ incipit ut dictū est) ma-
ris asperi τραχείας θαλασσος sinus: terrā cōiungēs
Rhapto ράπτω promontorio: & partibus Au-
stralibus Azanię ἀζανίασ.

TAPROBANAЕ INSVLAE
SITVS. CAP. I I I.

Tabula duodecima Asię.

Ory ορή Indię pmōtorio opponit pro-
montoriū insulę Taprobanes ταπροβάνε
μο. q̄ diu ante Simūdi σιμούδιο diceba-
tur: nūc aut̄ Salica σαλίκη. Et q̄ eam habitat cōmu-
ni vocabulo Salę σαλίκι dicuntur: mulieribus velis
oēs fere tecti. Nascitur aut̄ apud hos Oryza/mel/
zinciber/beryllus/hiacynthus: & uniuersorē me-
tallorū genera. auro argento q̄s abundant/ & alijs.
Elephates gignit & Tigres. Eius promōtoriū qđ
dictū est Cory opponi gradushabet 126 12 ½
Et vocatur Boreum βέρμον promōtorium.

Alia circūscriptio habetur in hunc modū
Post dictum Boreum promontorium
Galiba γαλίβα extrema 128 11 ¾
Margana μαργανα ciuitas 123 ½ 10
Logana λογάνα ciuitas 123 ¾ 8 ½ ¾
Anarismūdi ἀναρισμούδιο promōto. 122 7 ½ ¾
Soang σοάνγκ flu. osti. 122 ¾ 6 ½
Fontes fluuij 122 3
Sindocanda σινδοκανδα ciuitas 122 5
Priapidis πριάπιδιο portus 122 ¾ ¾
Arubingara ἀρουβίνγαρα. 121 2 ¾
Praesodis πρασόδιο sinus 121 2
Iouis extrema 2.100. διάρα. 120 ½ 1
Nubartha νούβαρθα ciuitas 121 ¾. Aequinoctialis
Azani ἀζανίου flu. ostia. 123 ¾. Australis 1
Fontes fluuij 126. Septentrionalis 1
Hodoca δοδοκα ciuitas 123. Australis 2
Orneorum ὄρνεω extrema 125. Austra. 2 ½
Dagana δάγανα ciuitas/Sacra luna ἱερα στηλη. 126
Australis 2
Corcobara κορκοβαρα ciuitas 127 ¾. Austra. 2 ¾
2100. hoc est Bacchi ciuitas 130. Austra. 1 ½
Cetēn ιτατον promōto. 132 ½. Australis ¾
Baraci βαρακον flu. osti. 131 ½. Septentri. 1
Fontes fluuij 128 2
Bocana βόκανα ciuitas 131 1 ¾
Mordula μορδούλα portus 131 2 ¾
Abarathē ἀβαραθē ciuitas
Enanca ἐνανκα. 131 3 ½

LIBER

Solis οἰλιον portus 130. 8

Littus magnū οἰγηδός μέγασ. 130 ¾ ¾

Procuri πρόκοντι ciuitas

Enanca ἐνανκα. 131 5 ¾

Rhizala ριζάλα portus 130 ¾ 6 ½

Oxia οξια extrema 130 7 ½

Gangis γάγην flu. osti. 129 7 ¾

Fontes fluuij 127 7 ¾

Spatana σπατανη portus 129 8

Nagadiba ναγάδιβα ciuitas 129 8 ½

Pati πατι sinus 128 ½ 9

Anubingara ἀνουβίνγαρα. 128 ¾ 9 ¾

Modotti μοδόττου emporiū 128 12

Phasis φάσιος flu. osti. 127 12 ¾

Fontes fluuij 126 8

Talacori ταλάκορι emporium 136 ¾ 11 ¾

Post quod est Boreū βόρειον promōto. 126 12 ¾

Mōtes in insula insignes sunt qui Galibi
γαλίβοι appellantur: a quibus fluunt Phasis &
Ganges.

Et mons qui Malça μαλζα dicitur: a quo fluunt
Soanas & Azanus & Baraces. Sūtq; sub hoc
monte usq; mare Elephantum pascua.

Tenent aut̄ insulā a parte maxime septētrio-
nali Galibi γαλίβοι. & Mudunti μοδούντοι.

Sub quibus Anurogrammi ἀνουρόγραμμοι. &

Managadibi μαναγαδίβοι. Et sub Anurogrāmis

Soani σοάνοι. Sub Nanagabidis

Senni σεννοι. Subq; his etiam

Sandocande σανδοκανδοι quidē versus occasum.

Et sub ipsis Elephantum pascua

Bumasani βουμασανοι.

Tarachi ταράχοι autē versus solis ortū tenent.

Sub quibus

Bocani βοκανοι. & Morduli μορδούλοι.

Et qui maxime Australes sunt

Rhogandani ρογανδανοι. & Nanigiri νανιγίροι.

Ciuitates aut̄ in insula mediterraneę sunt hę

Anurogrammū ἀνουρόγραμμον regia 128 ¾ 8 ¾

Moagrammū μαογραμμον regia 127 7 ¾

Adisamum ἀδείσαμον 129 5

Poduca ποδούκα. 128 3 ¾

Vlispadā διλισπαδα. 125 ¾. Septen. ¾

Nacaduma νακαδούμα. 128 ¾. Aequinoctialis

Ante Taprobana cohortes insularū sunt q̄s
dicūt esse mille/trecētas/& septuaginta octo nu-
mero: quarū tamē noīa traduntur hę sunt

Vangana νανγανα. 120 ¾ 11 ¾

Canathra καναθρα. 121 ¾ 11 ¾

Orneon ορνέων. 119 8 ½

Aegidion ἀγιδίον 118 8 ½

Monacha μοραχη. 116 ¾ ¾

Ammina ἀμινη. 117 8 ½

Carcos καρκος. 118. Australis ¾

Philecus φιλικες. 116 ¾. Australis 2 ¾

Irena ίρενα. 120. Australis 2 ¾

Calandadrūa καλανδραδρούα. 121. Austra. 5 ¾

Arana ἀρανα. 125. Australis ¾ ¾

Balla βαλλα. 126. Austra. 6 ½

Balaca βαλακα. 129. Austra. 5 ¾

Alaba ἀλαβα. 131. Australis 8

Gumara γούμαρα. 135. Austra. 1 ¾

Zaba ζαβα. 135. Aequinoctialis

Zibala ζιβα. 135. Septentri. ¾ ¾

Nagadiba ναγάδιβα. 135. Septen. 8 ¾

Susuara σουσουαρα. 130. Septentri. 11 ¾

SEPTIMVS 52

CLAVDII PTOLEMAEI

Habitabilis nostrae descriptio per regiones atque Satrapias in hunc modum particulariter a nobis sit annotata. Verum cū initio operis ostenderimus/ q̄ si gura pars cogniti orbis describi possit i sphera & in plano: ut q̄ maxime vero similis ac equis dimē siōibus sit cū sphera cetera: cōgruatq̄ huiusce totius orbis explanatiōibus: epilogū quēdā afferre ad eorū demonstratiōē q̄ generaliē exposita sunt: hoc eque fiet iuxta rationē q̄ sic se habet.

SVMMARIA DESCRIPTIO

tabulę nostri orbis.

CAP. V.

Ostri habitabilis situs in tris maximas partes diuisus est: quēadmodū vetustis oribus placuit: q̄ singillatim hęc pscrutati sunt: quiq̄ horū oīm cōmētaria reliq̄unt: ut & nos ipsi partim ex visu/partim ex illorū traditione cognouimus. Tabula igit̄ totius habitabilis singulare pposuimus: ut disciplinariū cupidis nihil inexperitū sit earū rerū q̄ mentē p historia partim ex ornare: & ad naturale quoddam acumen excitare possint. Pars totius nostrae habitabilis terminat ab ortu solis terra incognita: q̄ populis orientalibus maioris Asie Sinis σινισ scilicet: & eis qui in Serica σερικ adiacet. A meridie similiter terra incognita q̄ Indicū pelagus cingit: queue amplectit meridionalē Aphricę ἡθιοπία/regionē Agisym, bā ἡθιοπία appellatā. Ab occasu etiā terra incognita q̄ sinū Aphricę ἡθiopicum cingit. & deinde occidentali oceano: qui magis occidentalibus Aphricę & Europę partibus adiacet. A septētrione oceano cōtiguo: qui inde insulas βηταρινās cīr cōplectit: ac partes Europę maxime septētrionalis claudit: Isq̄ Duccalidonus ιουκαλιδόνιος/ atq̄ Sarmaticus σάρματινος appellat. Prēterea limites reliquos habet terrā incognitā/ q̄ regionibus magnę Asie maxime septētrionalibus imminet: Sarmatię scilicet/ & Scythię/ atq̄ Serice. Ceterū ex equoribus que a terra admittuntur/ nostrū quidem mare cum sinibus sibi iunctis in Adriaticum ἀδριατικū sinū/in Aegeū ἀγαθον pelagus/ in Propontidem πρωτοπόται in Pontū πόται paludēq̄ Meotim μαιῶτισ exit in oceanū per fretum tñ Herculeum ἡρκυλαῖον πέριφυον facies in similitudinē Chersonesi χερσονήσου hęc angusta pelagi ferme Isthmū ιστήμου. Hyrcanū ὑρκανίου vero quod & Caspium κασπίου mare dicit: omniquaque ambit a terra insulae similitudinē ex opposito ducēs. Haud aliter de mari Indico dicimus. Omne em cū iunctis sibi sinibus Arabico ἀραβινον. Persico περσικον. Gangeticō γαγγητικον. eo q̄ qui p̄prio vocabulo sinus magnus μέγας νότιπος appellaē/ a terra ex omni parte claudit. Vñ ex tribus maximis partibus Asia cōiungit Aphrica per dorsum Arabię: quod nostrū mare ab Arabico sinu excludit. prēterea per terrā incognitā/ que Indicum pelagus circumplectit. Europę autē iungit per dorsum quod inter paludē Meotim/ & Sarmaticū oceanū est in Tanais ταναϊδόν fluuij alueo. Aphrica ab Europa solo fredo disiungit: per seipsum Europę ex nulla parte cōtingua: sed per Asiam maxime. cū Asia utriq̄ earum cōtermina sit: obuiā ambabus accedens versus ortum. Haec principaliū partium causa magnitudinis Asia prima est. Secunda Aphrica. Tertia Europa. Similiter inter maria que a terra circumplectuntur (ut dictum est) p̄ maiori spacio Ins-

LIBER SEPTIMVS

dicum pelagus i p̄sinōp̄ πέλαγος iterum primū est. Secundum nostrum καθιμέστο. Tertium Hyrcanum ὑρκανίου seu Caspium κασπίου. Prēterea insigniora sinuum Primus & similiter maior est Gangeticus γαγγητικος. Secundus Persicus περσικός. Tertius magnus μέγας. Quartus Arabicus ἀραβικός. Quitus Aethiopicus ἡθιοπικός. Sextus Pōti πόται. Septimus Aegei pelagi ἀγαθον πέριφυος. Octauus paludis Meotidis μαιῶτισ λίμνη. Monus Adriaticus ἀδριατικός. Et decimūs Proponitis πρωποπτίδος.

Nobilium autē insularū Prima est Taprobana ταπροβάνη. Secunda est Albionis Britanorū βρετανίων οἰνούσαρος. Tertia aurea Chersonesus χερσονήσου σφιντερος. Quarta Ibernia Britanorum βρετανικῶν ιονία. Quinta Peloponesus πελοπόννησος. Sexta Sicilia σικελία. Septia Sardinia σαρδηνία. Octaua Cyprus κύπρος. Nona Creta κρήτη. Decima Cyprus κύπρος. Meridionalē limitē cognitę terre terminat parallelus qui australior est circulo equinoctiali gradibus 16 ½ 12 qualium est magnus circulus. Totidem gradibus parallelus per Meroen μερόν magis septētrionalis est q̄ equinoctiali. Parallelum autē maxime septētrionalē terminat is qui septētrionalior est equinoctiali gradibus 63 duetus per Thylen θύλην insulam. Quare latitudo terre nobis cognite omnis cōstat gradi. 79 ½ 12 Aut integris gradibus 90 Stadijs vero quadra draginta milibus fere: veluti gradu uno quingēta stadia cōplete tente, ut ex diligētoribus dimēsionibus cōprēhēnsum est. Totus autē ambitus cōstat stadijs centum & octoginta milibus. Deinde extrema plagi orientalē noti orbis terminat meridianus ducēs p metropolim Sinarū σινάρη distans a meridiano descripto per Alexādriā ἀλεξανδρία versus solis ortū sup equinoctiali gradibus 119 ½ octo aut̄ horis equinoctiali bus fere. Occidentale finē claudit meridianus q̄ p insulas fortunatas μεράνησος μισηνων describit: distans & ipse a meridiano Alexandrię gradibus 60 ½ horis aut̄ equinoctiali bus 97 tuor. A semicirculo vero q̄ maxime orientalis est gradi. 180. & horis equinoctiali bus 12. Vñ colligi totius noti orbis lōgitudinē sup arcu equinoctiali circuli/ nonaginta miliiū stadiorum esse. Sup aut̄ parallelo maxime australi/ octoginta & sex miliiū/ ac trecentorū & trigintatriū fere. In parallelo vero maxime septētrionali quadraginta miliiū/ octingētorū ac q̄nquainginta & q̄tuor Rursus in parallelo Rhodiēli Δια τῆσ ποντίας (in quo potissime sūt dimensiones) distāte ab equis noctiali gradibus 36 stadiorum septuaginta ac duorū miliiū fere. In parallelo per Syenēm σινηνης q̄ ab equinoctiali distat gradi. 23 ½ 3 mediū fere totius latitudinis tenēte/ octoginta similē & duorum miliiū ac trecentorū triginta & sex/ iuxta proportionē parallelorū p̄dictorū ad equinoctiali. Fit igit̄ lōgitudo nostrae habitabilis maior latitudine in climatis maxime septētrionalibus q̄nqua gesima ferme parte latitudis. In climatis vero p Rhodū dimidia q̄dāmodo & tertia pte. In climatis vero q̄ sub parallelo per Syenēē/ equa & ferre sexta. In plagiis maxime australibus tātundē/ ac etiā sexta parte fere. In climatis que sub equinoctiali sunt tātundē ac etiā quarta. Magnitudo aut̄ maximę diei aut̄ noctis in maxime australi ditorū parallelorū horas equinoctiales habet 13. Similiter in parallelo per Meroen